

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 29. februar 2024
Kontor: HR-kontoret
Sagsbeh: Klara Seirup Særkjær
Sagsnr.: 2024-01844
Dok.: 3152098

Besvarelse af spørgsmål nr. 660 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 660 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. februar 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Rebecca Blomqvist Lund

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 660 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere oplysningerne om, at erstatningerne til fængselsbetjente, som er kommet til skade i tjenesten eller har fået mentale skader, nu er steget til 182 mio. kr. i 2023, jf. artiklen "Erstatninger slår ny rekord", 1. februar 2024 på fængselsforbundet.dk, og vil ministeren angive erstatningernes samlede sum og antal berørte personer for hvert år i perioden 2013-23?”

Svar:

Der er ingen tvivl om, at personalet i vores fængsler og arrester længe har været underlagt et umådeligt stort pres, og at situationen er alvorlig. De ansatte i kriminalforsorgen løfter hver dag en afgørende samfundsopgave, og de er med til at holde Danmark trygt. Derfor er det også vigtigt for mig som justitsminister at sikre ordentlige forhold for netop de ansatte i fængslerne.

Med *Aftalen om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025 (flerårsaftalen)* er der taget en række initiativer med henblik på bl.a. at forbedre fængselsbetjentenes arbejdsforhold og øge sikkerheden i fængslerne. Initiativerne fra flerårsaftalen er i fuld gang med at blive implementeret, men der vil gå tid, før vi ser effekten af alle flerårsaftalens initiativer.

Rekruttering og fastholdelse af kriminalforsorgens dygtige medarbejdere er et centralt tema, når det kommer til et godt arbejdsmiljø. Derfor er det uhyre vigtigt, at regeringen i december 2023 indgik en trepartsaftale med Medarbejder- og Kompetencestyrelsen, FH og Akademikerne, der sikrer en varig finansiering på 60 mio. kr. årligt til forbedring af løn og arbejdsvilkår for ansatte i kriminalforsorgen fra 1. april 2024.

Justitsministeriet arbejder fortsat på, om der kan iværksættes yderligere initiativer på området. Det er mit håb og forventning, at der med de eksisterende og fremadrettede initiativer kan ske forbedringer på området, således at færre vil komme til skade i tjenesten.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Indledningsvist bemærkes, at kriminalforsorgen ikke har adgang til den opgørelse, som Fængselsforbundet refererer til i

artiklen. Data i nærværende bidrag er således baseret på de opgørelser, som kriminalforsorgen har adgang til.

Endvidere bemærkes det, at erstatningerne i kriminalforsorgens opgørelser fordeler sig på to typer af arbejdsskader: 1) erhvervssygdomme og 2) arbejdsulykker. Begge typer af arbejdsskader fordeler sig på henholdsvis fysiske og/eller psykiske skader.

Vedrørende erhvervssygdomme

Tabel 1 er opgjort med det samlede årlige beløb (AES-bidrag og AES-udbetalinger) og viser de erstatninger, som syge ansatte i kriminalforsorgen har modtaget for perioden 2014-2022 (kolonne tre). Kriminalforsorgen er ikke på nuværende tidspunkt i besiddelse af tallene for 2023.

Det bemærkes, at kriminalforsorgen ikke har tal for, hvor mange personer der har modtaget erstatning som følge af en erhvervssygdom. Årsagen er, at kriminalforsorgen alene agerer som arbejdsgiver og dermed ikke har adgang til oplysninger om de private forhold i disse sager.

Tabel 1

Årstal	Indbetalinger (AES-bidrag)	Indbetalinger (AES-bidrag) 24-pl	AES-udbetalinger	AES udbetalinger 24-pl
2014	14.125.425,00 kr.	16.987.383,59 kr.	4.827.303,00 kr.	5.805.364,99 kr.
2015	13.728.382,00 kr.	16.427.756,75 kr.	8.118.960,00 kr.	9.715.369,22 kr.
2016	11.659.887,00 kr.	13.883.123,54 kr.	16.864.446,00 kr.	20.080.056,28 kr.
2017	17.412.917,00 kr.	20.487.259,30 kr.	28.549.544,00 kr.	33.590.116,50 kr.
2018	26.790.314,00 kr.	30.932.566,41 kr.	22.315.549,00 kr.	25.765.924,26 kr.
2019	28.353.953,00 kr.	32.317.839,51 kr.	37.743.796,00 kr.	43.020.383,85 kr.
2020	22.703.691,00 kr.	25.596.112,87 kr.	65.528.200,00 kr.	73.876.410,81 kr.
2021	23.642.666,00 kr.	26.338.648,33 kr.	50.110.210,00 kr.	55.824.296,59 kr.
2022	30.857.964,00 kr.	32.959.453,06 kr.	67.464.185,00 kr.	72.058.630,93 kr.

Kilde: Oplysningerne er indhentet fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring

Vedrørende arbejdsulykker

Erstatningernes samlede sum fremgår af tabel 2 nedenfor, der viser de samlede årlige udgifter for erstatninger i ulykkestilfælde til ansatte og indsatte i kriminalforsorgen for perioden 2016-2023. De udbetalte erstatninger udgør godtgørelse for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne.

Det skal bemærkes, at kriminalforsorgen ikke er i besiddelse af tallene fra før 2016. Det skal endvidere bemærkes, at kriminalforsorgen for perioden 2016-2019 udelukkende har de samlede årlige udgifter til både ansatte og indsatte, og at man

derfor ikke kan oplyse de årlige udgifter for erstatninger til ansatte i perioden.

Tabel 2

Årstal	Erstatninger ansatte	Erstatninger ansatte 24-pl
2016*	14.208.467,00 kr.	16.917.651,32 kr.
2017*	16.793.758,00 kr.	19.758.784,51 kr.
2018*	20.131.840,00 kr.	23.244.575,55 kr.
2019	22.085.962,00 kr.	25.173.582,51 kr.
2020	24.679.089,00 kr.	27.823.174,11 kr.
2021	28.053.765,00 kr.	31.252.746,65 kr.
2022	19.805.659,00 kr.	21.154.463,99 kr.
2023	38.058.552,00 kr.	39.504.776,98 kr.

Kilde: Data i ovenstående opgørelse er baseret på den årlige opgørelse, som kriminalforsorgen modtager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring over udlagte erstatninger. Udgifter for det forgangne år opgøres i januar året efter.

* Tallene omfatter også erstatninger for arbejdsulykker til indsatte, som imidlertid alene udgør en mindre del.

Nedenstående tabel dækker over antallet af tilskadekomne ansatte i kriminalforsorgen, der har fået udbetalt erstatning for perioden 2019-2023 som følge af en arbejdsulykke.

Tabel 3

Årstal	Antal ansatte
2019	83
2020	102
2021	117
2022	101
2023	128

Kilde: Data om antal ansatte, der har modtaget erstatning for perioden 2019-2023 er baseret på den årlige opgørelse, som kriminalforsorgen modtager fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring over udlagte erstatninger.

Det skal bemærkes, at størstedelen af de tilskadekomne ansatte ikke er kommet til skade samme år, som de modtager erstatning.

Kriminalforsorgen har et stort og vedvarende fokus på at forebygge psykiske og fysiske arbejdsskader. For så vidt angår forebyggelse af fysiske arbejdsskader skal det oplyses, at kriminalforsorgen løbende arbejder på at have et godt fysisk arbejdsmiljø på alle kriminalforsorgens tjenestesteder. I forhold til det fysiske arbejdsmiljø er en væsentlig del af indsatsen regelmæssige rundringer, der sikrer en opmærksomhed på forhold, der kan medføre arbejdsulykker, f.eks. faldulykker. Inden for de seneste år har kriminalforsorgen også haft et fokus på indeklima, orden og ryddelighed, kemisk arbejdsmiljø og

sikkerhed på værksteder, herunder maskinsikkerhed og støjgener.

For så vidt angår forebyggelse af psykiske arbejdsskader og mental nedslidning kan det oplyses, at kriminalforsorgen med den nuværende flerårsaftale har fået mulighed for at fokusere endnu mere på at forbedre det psykiske arbejdsmiljø. I den forbindelse kan bl.a. fremhæves:

- At kriminalforsorgen ved udgangen af 2. kvartal 2023 har etableret et internt psykologkorps, der blandt andet afholder supervision og forebyggende samtaler med medarbejdere og debriefinger efter akutte hændelser med henblik på at forebygge PTSD og andre psykiske belastningsreaktioner.
- At kriminalforsorgen i 2022 har udvidet supervisionsordningen til at omfatte alle medarbejdere og ledere med klient- og indsatte kontakt.

Af andre relevante indsatser kan nævnes:

- At kriminalforsorgen pr. 1. februar 2024 har etableret et forebyggelses- og mæglerkorps, der har til opgave at sætte relevante tiltag med henblik på at imødegå arbejdsmiljøudfordringer som følge af akut opståede situationer i gang. Mæglerkorpset har til formål at bidrage til organisations- og kulturudvikling samt styrke sammenhængskraften på den enkelte institution.
- At kriminalforsorgen tilbyder en sundhedsordning til alle ansatte med mulighed for hjælp/afhjælpning af akutte fysiske og/eller psykiske belastninger, samt et støtteforløb til medarbejdere, der er ramt af sygdom eller skader relateret til arbejdet.
- At kriminalforsorgen løbende arbejder på at styrke forebyggelse af vold og trusler og mindske belastninger som følge af høje følelsesmæssige krav. Det samlede antal episoder med vold og trusler mod ansatte i perioden 2017-2022 var højest i 2017 og er siden faldet med 45 pct.
- At kriminalforsorgen løbende udvikler organisationens beredskaber for at sikre medarbejderne bedst mulig støtte i forbindelse med belastende hændelser.
- At kriminalforsorgen, i samarbejde med Fængselsforbundet, i 2023-2024 gennemfører BFA-projekter vedrørende forebyggelse af arbejdsulykker, håndtering af PTSD-symptomer (viden om belastningsreaktioner), arbejdskultur relateret til psykologisk tryghed og forebyggelse af krænkende adfærd.

Desuden arbejder kriminalforsorgen løbende på at kvalificere sygefraværsindsatsen. En del af initiativerne vedrører understøttelse af de personaleansvarlige chefer og HR-konsulenterne til at sikre et øget fokus på den tidlige

forebyggelse af mistrivsel og sygefravær, kortlægning og effektivisering af de interne arbejdsgange for håndtering af sygefravær samt støtte til særligt udsatte medarbejdergrupper.”